

DANS MED STORMEN

Roman av Ivan Oljelund från 1954.

Dans med stormen är den fjärde romanen i den självbiografiska sviten om Mikael Häger. Ett och ett halvt år ungefär har passerat sedan *Arbetarbohem* slutade med första världskrigets utbrott, och Mikael har just tagit över som redaktör för Facklan (Brand) efter Richard Wildberger (Hinke Bergegren). Redan hans första nummer av tidningen blir beslagttaget, och mycket värre än så skulle det bli. Mikael deltar nämligen vid en fredskongress, som ungsocialisterna sammankallat till, och gör ett inlägg där, som visserligen snarare manar till eftertanke än hetsar till handling. Men högerpressen och etablissemanget tolkar sakernas tillstånd annorlunda. Riksdagsmannen Stridsforss (Zäta Höglund), litteraturvetaren doktor Heleon (Erik Hedén) och Mikael åtalas för försök till uppvigling och till slut högförräderi. De häktas och döms till hårda straff som emellertid, efter överklagande till Högsta domstolen, lindras från straffarbete till fängelse – och Heleon frias helt. Många månader, fram till den slutliga domen, sitter de inlåsta i polishuset på Kungsholmen, men därefter förs Stridsforss och Mikael till Långholmen och en något mer behaglig tillvaro.

Processen väckte ett oerhört uppseende, och när Mikael träder ut genom fängelseportarna tas han emot i triumf. Men samtidigt har det hänt någonting med honom, och han känner sig allt mer reserverad inför vänsterns interna motsättningar och över huvud taget inför revolutionen som en möjlig framtidsväg. Han närmar sig den humanism som Stockholms "Borgmästare" (Lindhagen) representerar, och han börjar göra sig omöjlig bland partikamraterna. En tragikomisk mottagning för furst Krapotkin på Centralen är minnesvärd, men vi får även ta del av moderns oro och av trevande försök att återknyta kontakten med det andra könet. Romanen slutar med en middag där Mikael möter dem som han kanske bättre passar samman med än politikererna – författarna – och där Dan Andersson deltar och porträtteras.

BIBLIOGRAFISKT

UTGÅVOR. Stockholm 1954 (LTs förlag)

RECENSIONER. *Aftonbladet* 8.10 1954 – *Aftontidningen* 5.10 1954 – *Arbetaren* 9.10 1954 – *Dagens Nyheter* 30.10 1954 – *Expressen* 25.11 1954 – *Göteborgs handels och sjöfartstidning* 17.11 1954 – *Morgon-Tidningen* 17.10 1954 – *Nya Pressen* (Helsingfors) 29.10 1954 – *Perspektiv* 1954: 378 – *Skogsindustriarbetaren* 1955, 1 – *SLU-bladet* 1954, 22 – *Stockholms-Tidningen* 4.11 1954 – *Svenska Dagbladet* 5.10 1954 – *Sydsvenska Dagbladet* 1.12 1954 – *Tidningen Upsala* 5.11 1954

©Tommy Danielsson